

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

ANDIJON DAVLAT UNIVERSITETI

**«Tasdiqlayman»
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
_____ Q.Abdullaev
2007 yil «31» avgust**

Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti

140000 – O'qituvchilar tayyorlash va pedagogika ta'lim sohasi
5140900 – Kasb ta'limi (**5521900** – Informatika va axborot texnologiyalari) bakalavr
ta'lim yo'nalishi uchun

ISHCHI O'QUV DASTURI

Umumiy o'quv soati	- 34
Shu jumladan:	
Ma'ruza	- 16
Mustaqil ishlar	- 18

Fanning ishchi o'quv dasturi Andijon Davlat universiteti «Fizika-matematika» fakulteti kengashining 2007 yil «30» avgust 1-son majlisida muhokama etildi va ma'qullandi.

5521900 – Informatika va axborot texnologiyalari ta'lim yo'nalishi o'quv rejasiga muvofik ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

T. Qaxxarov –

Informatika kafedrası mudiri:

(imzo)

Taqrizchi:

R.Aliyev –Ilmiy ishlar prorektori

Fanning ishchi o'quv dasnuri fizika - matematika fakulteti kengashining 2007 yil 30 avgustidagi 1 – son qarori bilan tasdiqlandi.

Kengash raisi: _____ f.-m.f.n. A.Xakimov

2007 yil «30»avgust

Kelishildi:

Kafedra mudiri:

_____ t.f.d. T. Qaxxarov

2007 yil «28»avgust

_____ / _____ o'quv yili uchun _____ fanidan
(Fan nomi)

ishchi o'quv dasturiga o'zgartirishlar va qo'shimchalar kiritish to'grisida.

_____ ta'lim yo'nalishi
(ta'lim yo'nalishi yoki mutaxassislik nomi)

bo'yicha _____ fanning ishchi o'quv
dasturiga quyidagi o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilmoqda:

O'zgartirish va qo'shimchalarni kirituvchilar:

_____ (professor-o'qituvchining I.F.O.) _____ (imzo)

Ishchi o'quv dastur _____ fakultet kengashida
(fakultet nomi)

muxokama etildi va ma'qullandi 200__ yil «__» _____ dagi «__»-sonli bayonnoma.

Kengash raisi: _____
(imzo) (F.I.O.)

SO'Z BOSHI

Ishchi dastur O'zbekiston Respublikasi oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi 21.02.2002 yilgi № 54 – sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan va joriy etilgan davlat ta'lim standarti asosida ishlab chiqildi. Mazkur dastur bakalavr akademik darajasini beruvchi 5521900 – Informatika va axborot texnologiyalari ixtisosligi talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib 34 soatni tashkil qiladi.

Ishchi dastur 1 semestr davomida 16 soat ma'ruza, 18 soat mustaqil ta'lim uchun mo'ljallangan. Ta'lim sifati nazorati reyting sistemasi asosida amalga oshiriladi..

Talaba mustaqil ishini tashkil etish, nazorat qilish va baxolash bo'yicha ishchi dastur O'zbekiston Respublikasi Oliy va O'rta maxsus ta'lim Vazirligining 21 fevral, 2005 yildagi № 34 sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Talaba mustaqil ishini tashkil etish, nazorat qilish va baxolash tartibi to'g'risidagi NAMUNAVIY NIZOM" va O'zbekiston Respublikasi Oliy va O'rta maxsus ta'lim Vazirligining 30 sentabr, 2005 yildagi № 217 sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni baholashning reyting tizimi to'g'risidagi muvaqqat NIZOM" asosida ishlab chiqildi. Talaba mustaqil ishini tashkil etish bo'yicha ishchi dastur bakalavr akademik darajasini beruvchi Informatika va axborot texnologiyalari yo'nalishi talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib 18 soatni tashkil qiladi.

Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti bo'yicha bakalavr fanni o'rganish jarayonida komputerning kelib chiqish tarixi va hozirgi kunlardagi ahamiyatini o'zlashtiradi.

Ma'ruza matnlari talabalarga belgilangan mavzu bo'yicha yo'nalish berishga mo'ljallangan bo'lib, shu yo'nalishlarga tayangan holda talabaning mavzu bo'yicha bilimlarini mustaqil ravishda chuqurlashtirilishi ko'zda tutuladi. Talabalarning ma'ruza mashg'ulotlarida olingan bilimlari darajasi amaliy mashg'ulotlar davomida sinaladi. O'quv yili mobaynida talabalar oraliq nazorat boshqichida muayyan mavzuni yozma bayon qilib berishlari va tayanch tushunchalari asosida test topshiradilar. Shuni nazarda tutib har bir mavzudan so'ng tayanch tushunchalar berilganki, talaba ularning bir-birlari bilan aloqasini tushunib olishlari zarurdir.

Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti fananing mazmuni.

(6 soat ma'ruza)

Kirish. Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti fanining maqsadi va vazifalari. Elektron hisoblash texnikasining rivojlanish bosqichlari va avlodlari. Raqamli hisoblash mashinalari.

Elektron raqamli hisoblash mashinalarning umumiy strukturali sxemasi.

(6 soat ma'ruza)

Raqamli hisoblash mashinalari. Strukturali sxemasi. Dasturli boshqarish prinsiplari. Ma'lumotlarni qayta iashlash.

EHM qurilmalarining rivojlanish taraqqiyot darajasi.

(4 soat ma'ruza)

Elektron hisoblash mashinalar qurilmalarining rivojlanish taraqqiyot darajasi. Zamonaviy kompyuterlarning hozirgi kundagi ahamiyati va qo'llanilishi. EHMning o'tmishdagi va hozirgi kundagi hayotdagi ahamiyati.

Mustaqil ta'lim

(18 soat)

Elektron raqamli mashinalarning arifmetik asoslari. Matematik tahlil va elektron raqamli mashinalarning sxemalarning tuzilishi. Mantiqiy ifodalar ustida ishlash. Elektron sxemalarning nochiqli uzitg'ichlari. Asosiy mantiqiy harakatlari uchun elektron sxemalar. Aralash elektronli mantiqiy sxemalar. Ikkilik sanoq sistemada bir razryadli jamlovchining sxemasi. EHM rivojlanishining umumiy yo'nalishlari.

Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti fanidan o'tiladigan mavzular va ular bo'yicha mashg'ulot turlariga ajratilgan soatlarning taqsimoti.

T/r	Fanning bo'limi va mavzusi, ma'ruzalar mazmuni	Ja'mi	Ma'ruza
1.	Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti fanining mazmuni.	6	6
2.	Elektron raqamli hisoblash mashinalarning umumiy struk-turali sxemasi.	6	6
3.	EHM qurilmalarining rivojlanish taraqqiyot darajasi.	4	4
	Jami:	16	16

Talabalar mustaqil ta'limning mazmuni va hajmi – 18 soat

№	Ishchi o'quv dasturining mustaqil ta'lim oid bulim va mavzulari	Mustaqil ta'limga oid topshirik va tavsiyalar	Bajarilish muddatlari	Hajmi (soatda)
1	Elektron raqamli mashinalarning arifmetik asoslari. Matematik tahlil va elektron raqamli mashinalarining sxemalarning tuzilishi. Mantiqiy ifodalar ustida ishlash	1. Mavzular bo'yicha konspekt-lashtirish. 2. Mavzular bo'yicha qo'shim-cha adabiyotlar bilan ishlash.	noyabr	6 soat

2	Mantiqiy ifodalar ustida ishlash. Elektron sxemalarning nochiziqli uzitg'ichlari. Aso-siy mantiqiy harakatlari uchun elektron sxemalar.	3. Darsdan bo'sh vaqtlarida nazariy bilimlarini kompyuter sinflarida mustahkamlash 4. Internet tizimidan mavzular-ga oid qo'shimcha ma'lumot-lar yig'ish.	noyabr	6 soat
3	Aralash elektronli mantiqiy sxemalar. Ikkilik sanoq sistemada bitta razryadli jamlovchining sxemasi. EHM rivojlanishining umumiy yo'-nalishlari.		dekabr	6 soat
Ja'mi				18

Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti fanidan taqvimiy reja

1. Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti fanining maqsadi va vazifalari. 2 soat.
2. Elektron hisoblash texnikasining rivojlanish bosqichlari va avlodlari. 2 soat.
3. Raqamli hisoblash mashinalari. 2 soat
4. Raqamli hisoblash mashinalarining tuzilishi. 2 soat
5. Raqamli hisoblash mashinalarining dasturli boshqarish prinsiplari. 2 soat
6. Raqamli hisoblash mashinalarida ma'lumotlarni qayta iashlash. 2 soat
7. Elektron mashinalar qurilmalarining rivojlanish taraqqiyot darajasi. 2 soat
8. Zamonaviy kompyuterlarning hozirgi kundagi ahamiyati va qo'llanilishi. EHMning o'tmishdagi va hozirgi kundagi hayotdagi ahamiyati. 2 soat

Oraliq nazorati savollari

1. EHM rivojlanishi nimaga asoslangan?
2. 1 – avlod EHMLari asosini qanday elementlar tashkil etagi?
3. 2– avlod EHMLari asosini qanday elementlar tashkil etagi?
4. 3– avlod EHMLari asosini qanday elementlar tashkil etagi?
5. 4– avlod EHMLari asosini qanday elementlar tashkil etagi?
6. 5 – avlod EHMLari asosini qanday elementlar tashkil etagi?
7. 2– avlod EHMLarining 1– avlod EHMLaridan asosiy farqi nimada?
8. 3 avlod EHMLarining 2 avlod EHMLaridan asosiy farqi nimada?
9. 4 avlod EHMLarining 3 avlod EHMLaridan asosiy farqi nimada?
10. 5 avlod EHMLarining 4avlod EHMLaridan asosiy farqi nimada?
11. Hozirgi zamon Shaxsiy kompyuterlarining asosiy farqi nimada?
12. Operatsion tizim qaysi avlod EHM larida paydo bo'dan?
13. Qangay operatsion tizimlar mavjud?
14. Windows qachondan boshlab mustaqil operatsion tizim sifatida tashkil etilgan?

15. Analog Hisoblash mashinalarida qanday ma'lumotlar ishlatiladi?
16. Raqamli hisoblash mashinalarining qanday qurilmalari mavjud?
17. Dasturli boshqarish printsipi nimalardan iborat?
18. Raqamli hisoblash mashinalarida ma'lumotlarni qayta iashlash.
19. Elektron mashinalar qurilmalarining rivojlanish taraqqiyot darajasi
20. Zamonaviy kompyuterlarning hozirgi kundagi ahamiyati
21. Zamonaviy kompyuterlarning hozirgi kundagi qo'llanilishi.
22. EHMning o'tmishdagi hayotdagi ahamiyati.
23. EHMning hozirgi kundagi hayotdagi ahamiyati.
24. EHMning rivojlanishi qanday asoslarga ega?

Yakunit nazorat uchun xavollar^

1. Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti fanining maqsadi va vazifalari. Nimalardan iborat?
2. Elektron hisoblash texnikasining rivojlanish bosqichlari
3. Elektron hisoblash texnikasining avlodlari.
4. Raqamli hisoblash mashinalari.
5. Analog hisoblash texnikalari.
6. Turli avlod EHM larining bir – biridan farqi
7. Raqamli hisoblash mashinalarining tuzilishi.
8. Raqamli hisoblash mashinalarining dasturli boshqarish prinsiplari.
9. Raqamli hisoblash mashinalarida ma'lumotlarni qayta iashlash.
10. Elektron mashinalar qurilmalarining rivojlanish taraqqiyot darajasi.
11. Zamonaviy kompyuterlarning hozirgi kundagi ahamiyati va qo'llanilishi.
12. EHMning o'tmishdagi va hozirgi kundagi hayotdagi ahamiyati.

Informatika va information texnologiyalar yo'nalishi 1 – bosqich talabalari uchun Yo'nalish tarixi va taraqqiyoti fani bo'yicha o'quv yuklamalar soatlarining hajmi.

№	Mashg'ulot turi	1- semestr	Ja'mi
1	Ma'ruza	16	16
4	Mustaqil	18	18
5	Ja'mi	34	34

Reyting tizimi asosida baholagh mezonilari

3-semestr

Fan nomi	Soatlar			Joriy baholash						Oraliq baholash						Y a B 1 5 b
	Na'ruza	Amaliy,tajriba	Mustaqil ish	amaliy			mustaqil			Ma'ruza			mustaqil			
				soni	bali	Ja'mi	soni	bali	Ja'mi	soni	bali	Ja'mi	soni	bali	Ja'mi	
Informatika Inf.tex.	16	-	18	-	-	-	1	20	20	1	45	45	1	20	20	

Dasturning informatsion –uslubiy ta'minoti.

Informatikaga oid darsliklar, o'quv qo'llanmalari, monografiya, internet ma'lumotlari dasturning informatsion-metodik ta'minotini tashkil etadi.

Dasturdagi mavzularni o'tishda ta'limning zamonaviy metodlaridan keng foydalanish, o'quv jarayonini pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish samarali natija beradi. Bu borada pedagogik технологияларнинг “Muammoli ta'lim” texnologiyasining “Munozarali dars” metodi, shuningdek, informatikaga oid slaydlardan foydalanish nazarda tutiladi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalardan “Fikrlar hujumi”, “Yalpi fikrlar hujumi” usullaridan va kompyuter dasturlari, Lingvo kompyuter lug'atlaridan foydalaniladi.

Fanni o'rganish maqsadida quyidagi an'anaviy va ilg'or ta'lim berish usullarini qo'llanilgan holatda amalga oshiriladi: tezkor-so'rov-test so'rovlari, dasturiy ta'lim “davra suhbatlarini qo'llash, ishchanlik o'yinlari, kollektivlar, muammoli o'qitish, o'qitishda texnik vositalardan foydalanish va boshqalar qo'llaniladi.

ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. Миррахимов А. Интернет ва ундан фойдаланиш асослари. Тошкент. 2001.
2. Асадулина Р. Информатика. Кувасой. 2000
3. Полвонов Ф. Информатика. Фаргона. 2002
4. Холматов Т Информатика. Тошкент. 2000
5. Фуломов С.С. Шермухаммедов А.Т. Иктисодий информатика. Ўзбекистон. Нашриёти. 1999
6. Ахмедов А. Тойлоков Н. Информатика. Ўзбекистон. Тошкент. 2001
7. А Саттаров Б Курбонбоев Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари

Тошкент. 1996

QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR:

1. Қучқаров А. Интернет Тошкент 2001
2. Программное обеспечение персональных ЭВМ М: Наука 1998
3. С.А. Орипов, Ш.Р. Юсупов, И.Р. Камолов Бейсик дастурлаш тили Т.: Наука 1994
4. Рахмонкулова С.И. IBM PC шахсий компьютерларида ишлаш 1996
5. Ливингстон Б. Ещё о секретах Windows 1995
6. Комилов Ш. Учимся работот на Microsoft Excel 2002.
7. Толковый словарь по вычислительным системам. М., 1990 г.
8. История информационных технологий.- www.intuit.ru, 2007.
9. А.И.Китов, Н.А.Криницкий. Электронно-цифровые машины и программирование. – М.:изд.физ-мат литературы, 1961. – 572 с.

